

Trobat un joc d'estratègia de fa 1.000 anys al Conjunt Monumental d'Olèrdola

El passat mes de novembre de 2011 es va trobar, als voltants de l'Església de Santa Maria del Pla dels Albats, un bloc de pedra amb relleus identificat com el **joc d'estratègia alquerc de 9 o molí**, datat entre els segles X i XI, període en que l'església era activa. Les traces sobre la pedra marquen les línies del joc: tres quadrats concèntrics amb els centres dels costats units per una línia. Durant la campanya d'excavacions del MAC Olèrdola s'han trobat també nombroses fitxes del joc fetes de pedra i de ceràmica, totes elles d'època romana i medieval.

Existeixen moltes variants d'aquest joc, l'**alquerc de 9**. Les representacions més antigues les trobem en temples d'Egipte, a la costa occidental de Turquia o a la ciutat d'Atenes, totes d'època romana. Pel que fa a la península Ibèrica, l'alquerc de 9 ha estat documentat en ciutats i jaciments romans com la "rajola de Mulva", trobada a la ciutat romana de *Munigua*, o el trobat a *Barcino*, a les excavacions del subsòl del Museu d'Història de Barcelona.

El rei Alfons X el Savi (1252-1284), al seu *Libro de los Juegos* del 1283, en fa una descripció acompanyada d'una interessant il·lustració en la què els jugadors juguen amb alfils d'escacs. D'aquesta època són els alquerchs de 9 del Castell de Llivia, el Castell de Mata o el del claustre de Sant Pere d'Àger.

Les troballes entre uns i altres són properes i tenen en comú el fet que són descoberts en indrets situats a certa altura, en esglésies o en castells. Segurament era la forma més entretinguda de passar el temps que tenien els soldats que feien de vigies.

Però, quines són les regles del joc alquerc de 9?

Aquest joc d'estratègia està pensat per a dos jugadors, amb 9 fitxes cadascun. La partida té dues parts: A la primera, per torns alterns, cada jugador va posant les seves fitxes en els punts buits del tauler. Amb la col·locació de les fitxes s'intentarà fer línies de tres, al mateix temps que s'intentarà evitar que les faci el contrari. Cada cop que un jugador fa una línia de tres, elimina una fitxa a l'adversari. Un cop col·locades les peces, comença la segona part del joc. En aquesta, es mouran les fitxes a l'encreuament més proper amb l'objectiu d'aconseguir línies de tres, però sempre tenint la segona intenció d'evitar que el contrincant ho aconsegueixi. El guanyador és el que primer redueix a dues les fitxes del contrari o li bloqueja la jugada.